

YHDENVERTAISUUS

VALTUUTETTU

**DISKRIMINERINGSOMBUDSMANNEN
NON-DISCRIMINATION OMBUDSMAN
OVTTAVEARDÁSAŠVUOĐAÁITTARDEADDJI**

Yhdenvertaisuusvaltuutettu puuttuu syrjintään ja edistää yhdenvertaisuutta.

Syrjintäperusteet:

ikä, alkuperä, kansalaisuus, kieli, uskonto, vakaumus, mielipide, poliittinen toiminta, ammattiyhdistystoiminta, perhesuhteet, terveydentila, vammaisuus, seksuaalinen suuntautuminen tai muu henkilöön liittyvä syy

Eryyistehtävät: kansallinen ihmiskaupparaportoija ja maastapoistamisen valvoja

Yhdenvertaisuuslain uudistus 2015

- Laaja soveltamisala ja yhdenmukainen oikeussuoja
 - Uudet elämänalueet soveltamisalan piiriin
 - Yhdenvertaisuusvaltuutetun toimivallan laajentuminen
- Kohtuullisten mukautusten laiminlyönti syrjintää
- Hyvitystä voi vaatia viranomaiselta, työnantajalta, koulutuksen järjestäjältä tai tavaroiden ja palvelujen tarjoajalta
- Edistämisvelvoitteet (viranomainen, oppilaitos, työnantaja)
 - Toiminnallinen yhdenvertaisuussuunnittelu

Sama kohtelu \neq yhdenvertaisuus

Selvitys vammaisten syrjintäkokemuksista arjessa

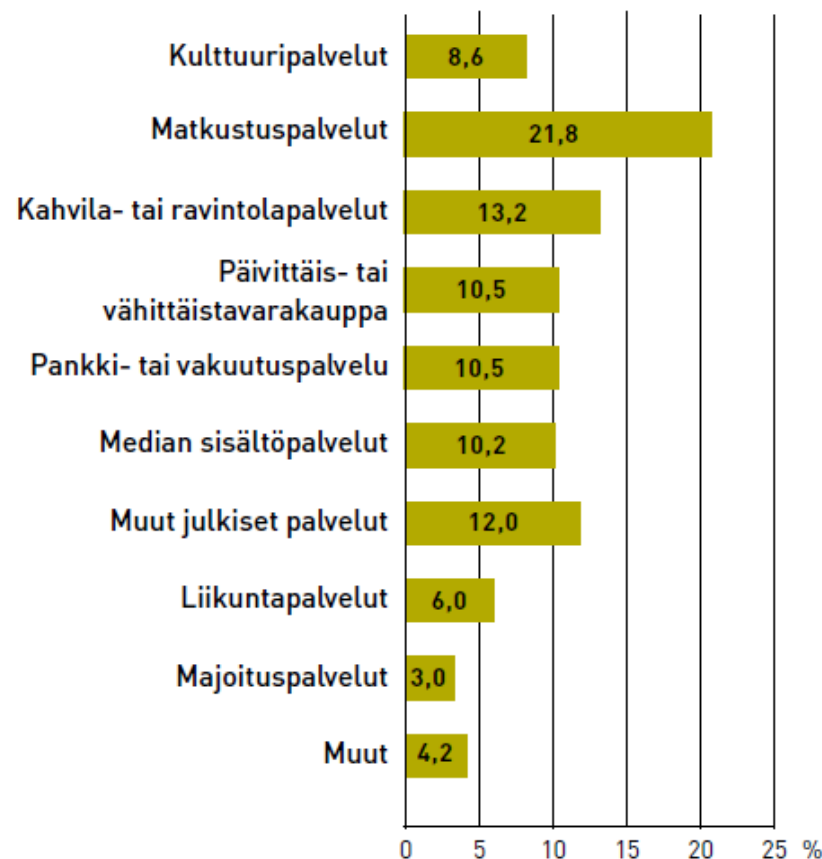

- Verkkokysely (n= 455) kevätkesällä 2016.
- 27 yksilöhaastattelua
- Erityisesti:
 - työelämä,
 - digitaalisten palvelujen saavutettavuus
 - tavaroiden ja palvelujen saavutettavuus

Kokemukset syrjinnästä tavaroiden ja palveluiden tarjonnassa

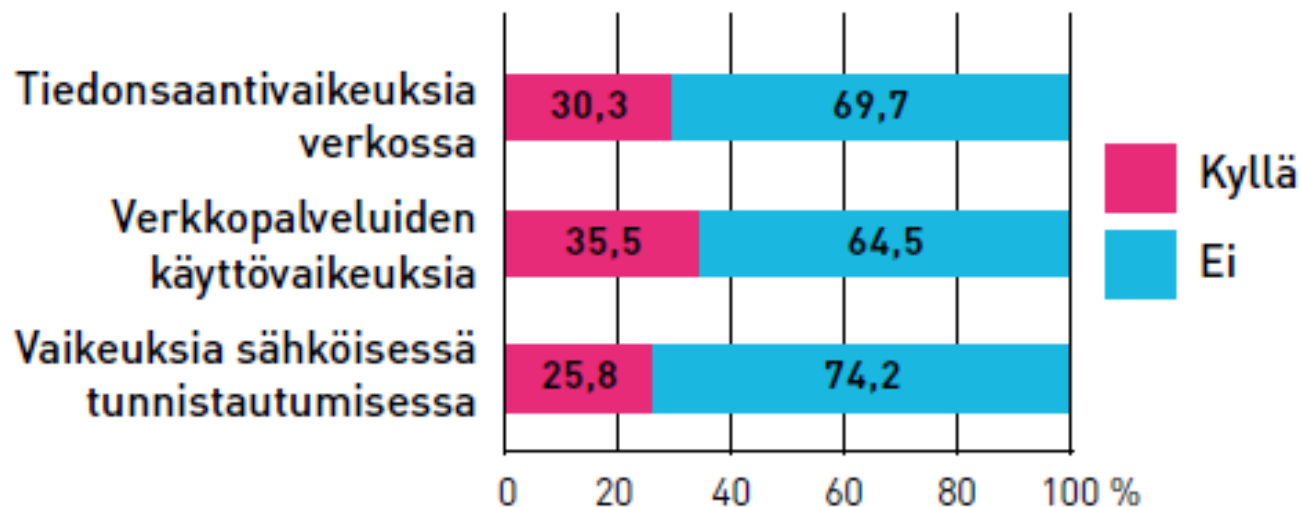
- 57 % kokenut syrjintää tavaroiden ja palveluiden tarjonnassa
- 80 % ei ilmoittanut kokemaansa syrjintää
 - Asialle ei olisi tehty mitään (29 %)
 - Syrjintä ei tarpeeksi vakavaa (25%)
 - En tiennyt, mihin ilmoituksen voisi tehdä (12 %)

Sähköisten palveluiden saavutettavuus

- Verkkopalveluiden yleiset ongelmat: esteellisyys näkövammaisten apuvälineillä sekä selkokielisyyden ja käyttäjäystävällisyyden puute
- Palvelu ei vastaa vammaisten ihmisten tarvetta
- Monille vammaisilla ei ole verkkopankkitunnuksia

YKSITYISET PALVELUT

- **Vammaisten henkilöiden esteetön** pääsy palveluihin yleisesti
- **Liikenne:** esim. juna- ja lentoliikenne
- **Pankkiasiointi**
- **Vakuutukset**

- Taustasy syy vaihtelee:
 - Asenteet, rakenteet, tietämättömyys, osaamattomuus, digitalisaation vaikutukset...

Haasteita myös julkisissa palveluissa: HUOM! Viranomaisella yhdenvertaisuuden edistämismääräys YVL 5 §

Yksityiset palvelut ja asiakasrajapinta

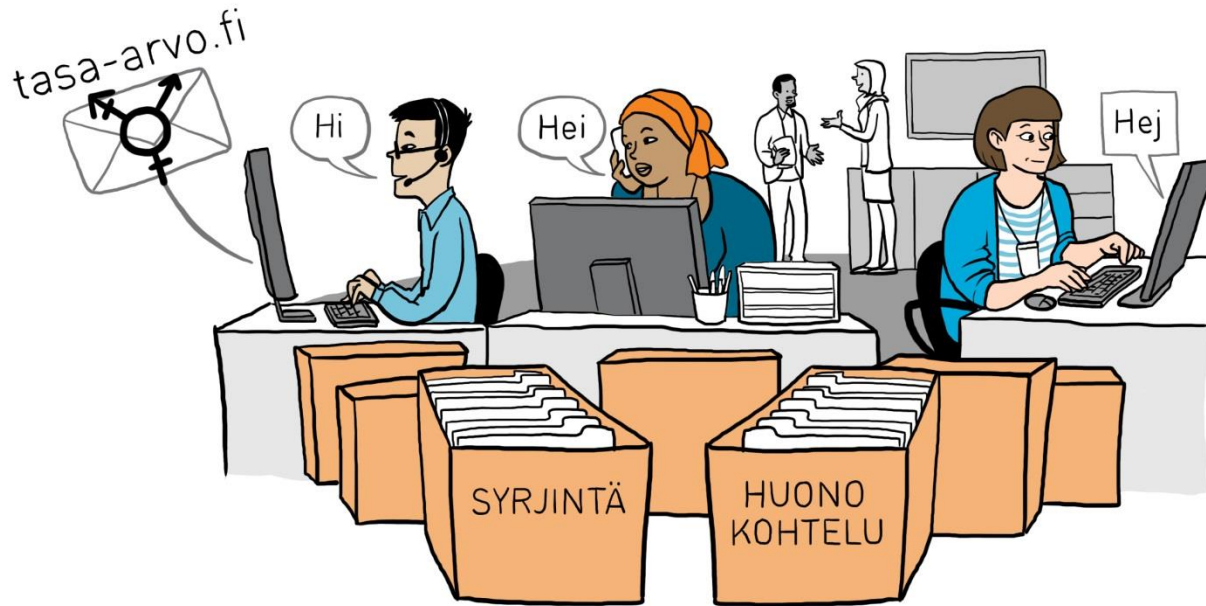
- **Suosittelavaa ottaa yhdenvertaisuussuunnittelussa huomioon yrityksen toiminta suhteessa asiakkaisiin**
 - Muista kuin työnantajan tehtävistä johtuvien toimenpiteiden kokonaisuus
 - Esim. asiakaspalvelu, markkinointi ja tiedotus, esteettömyys/saavutettavuus...
 - Ei laista johtuvaa velvoitetta
 - Merkittävä osa kanteluista yksityisten palveluiden alalta, paljon epäselvyyksiä, kohtuullisten mukautusten velvoite YVL 15 §

Vammaiskortti

- Toivotaan helpottavan palveluiden saantia
- Rajanvedot haaste
- Yhdenvertaisuuslain noudattaminen!
 - Kohtuulliset mukautukset tehtävä oli korttia tai ei

ASIOIDEN KÄSITTELYSTÄ

- Asia vireille **puhelimitse, kirjallisesti tai oma-aloitteisesti.**
- **Seulontatiimi**
- **Käsittelijä arvioi tarvittavat toimet:**
 - Selvittelyä, sovinnon edistämistä, kannanotto, lautakuntaan.
 - Priorisointi – oikeussuojan tarve, merkittävyys, painopisteemme.
 - Yleisen tason vaikuttamista.

KIITOS.

YHDENVERTAISUUS

VALTUUTETTU

DISKRIMINERINGSOMBUDSMANNEN

NON-DISCRIMINATION OMBUDSMAN

OVTTAVEARDÁSAŠVUOĐAÁITTARDEADDJI